

Сборник съдебна практика

Дело C-225/15

**Наказателно производство
срещу
Domenico Politanò**

(Преюдициално запитване, отправено от Tribunale di Reggio Calabria)

„Преюдициално запитване — Член 49 ДФЕС — Свобода на установяване — Хазартни игри — Ограничения — Императивни съображения от общ интерес — Пропорционалност — Обществени поръчки — Условия за участие в тръжната процедура и оценка на икономическото и финансово състояние — Изключване на оферента поради непредставяне на удостоверения за икономическото и финансово състояние, издадени от две банкови институции — Директива 2004/18/ЕО — Член 47 — Приложимост“

Резюме — Решение на Съда (втори състав) от 8 септември 2016 г.

1. *Преюдициални въпроси — Допустимост — Необходимост от предоставяне на Съда на достатъчно точни сведения за фактическия и правен контекст*

(член 267 ДФЕС; член 94 от Процедурния правилник на Съда)

2. *Сближаване на законодателствата — Процедури за възлагане на обществени поръчки за строителство, доставки и услуги — Директива 2004/18 — Приложно поле — Концесия за обществени услуги — Изключване — Критерии за разграничаване между обществена поръчка за услуги и концесия за услуги*

(член 1, параграф 2, букви а) и б) и членове 17 и 47 от Директива 2004/18 на Европейския парламент и на Съвета)

3. *Свобода на установяване — Свободно предоставяне на услуги — Ограничения — Хазартни игри — Национална правна уредба, която обуславя участието в процедура за предоставяне на концесии за събиране на залози от представянето на банкови удостоверения относно икономическото и финансово състояние на оператора — Недопустимост — Обосноваване — Императивни съображения от общ интерес — Цел за борба срещу престъпността — Изискване да се изпълни условието за пропорционалност — Преценка от страна на националната юрисдикция*

(член 49 ДФЕС)

1. Вж. текста на решението.

(Вж. т. 22—24)

2. Директива 2004/18 относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, доставки и услуги, и в частност член 47 от нея, трябва да се тълкуват в смисъл, че национална правна уредба за предоставяне на концесии в областта на хазартните игри не попада в приложното ѝ поле.

Всъщност Директива 2004/18 се отнася до процедурите за възлагане на обществени поръчки, но не и тези с предмет концесии за услуги, доколкото последните са изключени от приложното поле на тази директива въз основа на член 17 от нея. В това отношение, що се отнася до разграничаването между обществена поръчка за услуги и концесия за услуги, макар начинът на възнаграждение да е един от определящите елементи за квалификацията на концесия за услуги, такава квалификация предполага концесионерът да поеме риска, свързан с експлоатацията на съответните услуги, и липсата на прехвърляне към доставчика на риска, свързан с предоставянето на услуги, показва, че съответната операция представлява поръчка за услуги, а не концесия за услуги. Следователно, когато доставчикът на услуги не получава възнаграждение от възлагащия орган и понася целия риск, свързан с упражняването на дейността по събиране и предаване на залозите, такава концесия не може да се квалифицира като обществена поръчка за услуги по смисъла на член 1, параграф 2, букви а) и г) от Директива 2004/18.

(вж. т. 29 и 31—34; т. 1 от диспозитива)

3. Член 49 ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национална разпоредба, която задължава операторите, желаещи да представят оферта в тръжна процедура за предоставяне на концесии в областта на хазартните игри и залаганията, да докажат икономическото и финансовото си състояние посредством удостоверения, издадени от поне две банкови институции, без да позволява това състояние да може да се доказва и по друг начин, при положение че такава разпоредба може да отговори на условията за пропорционалност, установени от практиката на Съда, което запитващата юрисдикция следва да провери.

Всъщност държавите членки са свободни да установяват целите на своята политика в областта на хазартните игри и, когато се налага, да определят с точност търсеното равнище на защита по отношение на защитата на потребителите и на обществения ред. Въпреки това ограниченията, които държавите членки налагат, следва да удовлетворяват условията по-специално що се отнася до тяхното обосноваване с оглед на императивни съображения от общ интерес и тяхната пропорционалност. В това отношение, що се отнася до национална разпоредба, обоснована с оглед на целта за борба с престъпността, свързана с хазартните игри, с интереса от гарантиране на продължаването на законната дейност по събиране на залози с цел препятстване на разпространението на паралелна незаконна дейност и с интереса да се защитят потребителите, такава цел може да представлява императивно съображение от общ интерес, годно да обоснове ограничаването на основни свободи.

Що се отнася до въпроса дали посоченото ограничение е в състояние да гарантира осъществяването на преследваната цел, задължението да се представят удостоверения от две банкови институции очевидно може да гарантира, че икономическият оператор е в икономическо и финансово състояние, което му позволява да изпълнява задълженията, които биха могли да възникнат към спечелилите участници в залаганията. Предвид особената същност на икономическата дейност в сектора на хазартните игри изискването към оферентите, учредени преди по-малко от две години и чиито общи приходи, свързани с дейността на оператор на игри, са под два милиона евро през последните две финансови години, да представят подходящи удостоверения от поне две банкови институции, не изглежда да надхвърля необходимото за постигането на преследваната цел.

(вж. т. 40, 42, 43, 45, 46, 48 и 50; т. 2 от диспозитива)